

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Освітньо-професійна програма: «Географія»

Спеціальність: 014 «Середня освіта (Географія)»

Галузь знань: 01 Освіта, Педагогіка

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський) рівень вищої освіти, географічний факультет

Мова навчання: українська

Розробник: професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, д.п.н. Чубрей О.С.

Профайл викладача: <http://ecogeo.cv.ua>

Контактний тел. : 099-649-34-24

E-mail: o.chubrey@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4022#>

Консультації: очні консультації: четвер з 17.30 до 18.30;
онлайн-консультації за попередньою домовленістю :
вівторок 15.00-16.00;

1. Анотація дисципліни.

Глобалізаційні процеси розвитку суспільства, складна економічна ситуація, вихід на міжнародний ринок праці, широке запозичення закордонного досвіду в різних сферах життєдіяльності суспільства та процес децентралізації влади стали передумовою для реформування системи освіти України відповідно до загальноєвропейських та світових норм і стандартів. Сучасна система вищої освіти України переживає період реформ, спрямованих на забезпечення переходу до нової освітньої парадигми. Реформування є довготривалим процесом і потребує висококваліфікованих фахівців із усіх напрямів педагогічної підготовки, зокрема й майбутніх учителів географії. Такий фахівець повинен, насамперед, дбати про формування наукового світогляду учнів, цілісного бачення світу з позицій географічної науки, їх фахових та ключових компетентностей. Підготовка майбутніх учителів географії потребуватиме вдосконалення змісту освіти на всіх її рівнях, диверсифікацію навчальних програм, прогресивних змін у підходах до оцінки результатів підготовки компетентного педагога тощо.

Вивчення «Вступу до спеціальності» сприяє адаптації першокурсників до умов навчання у закладі вищої освіти, свідомому і активному їх включенню до самостійної навчальної, наукової, громадянської діяльності, має забезпечити початкову підготовку до проведення педагогічної практики.

Програма курсу передбачає теоретичне та практичне опанування студентами основ педагогічної професії, особливості педагогічної діяльності вчителя, його професіоналізму.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів потреб професійного розвитку, що може бути реалізовано за умови розуміння особливостей майбутньої професії та самоорганізації педагогічної діяльності.

Завдання курсу:

- допомагати студентам адаптуватися до навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти;
- засвоїти зміст педагогічної діяльності, її суспільне значення, а також сприяти здобуттю знань, виробленню вмінь і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності;
- ознайомити із змістом та основними формами, методами, засобами навчання і виховання у закладі вищої освіти;
- дати загальне уявлення про структуру, зміст, специфіку майбутньої педагогічної професії;
- сприяти формуванню особистості майбутнього педагога, розвитку його індивідуальності.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність працювати в команді та спілкуватись з представниками інших професійних груп, учительських колективів, міжособистісно взаємодіяти; здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, мультикультурність у суспільстві; здатність до прийняття обґрунтованих рішень та відповідального ставлення до обов'язків, зокрема професійних; здатність до генерування нових ідей (креативності), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості; здатність до самостійного вивчення нових методів, форм роботи, використання новітніх педагогічних

технологій у практичній (педагогічній) діяльності та підвищення професійної майстерності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, провадження інноваційної діяльності, здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання проблем; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність до творчого пошуку, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами.

Фахові компетентності: здатність здійснювати професійну діяльність із дотриманням вимог чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів закладу освіти; здатність добирати та використовувати сучасні й ефективні методики та технології навчання географічних дисциплін, зокрема; здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивної освіти за фахом; здатність застосовувати комунікативні знання, уміння та навички а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення педагогічної комунікативної діяльності; здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здатність упроваджувати сучасні фахові навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід; здатність використовувати, читати та створювати географічні карти з використанням ГІС у педагогічній і практичній діяльності, наукових дослідженнях.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання: знати основи психології, педагогіки, методики викладання а також фундаментальних і прикладних наук, необхідних для досягнення результатів навчання; володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні; використовувати усно і письмово грамотну державну та іноземну мови у професійній діяльності; здатність зрозуміло доносити висновки, знання та їх обґрунтування до слухачів користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін; володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні проекти, здатність застосувати знання основних правил організації польових та камеральних досліджень у педагогічній діяльності та позакласній і позашкільній роботі, вміти застосовувати професійно природничо-наукові знання і практичні уміння й навички дисциплін фізико та суспільно-географічно циклу у педагогічній діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1 Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни _____												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	2	30	130	--	--	60	-	іспит
Заочна	1	1	4	120	2	8	4	--	--	108		іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисциплін

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. «Сутність, принципи і методи соціально-педагогічної діяльності»												
Тема 1. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ. Австрійський період становлення та розвитку географічної науки та освіти. Румунський період розвитку географічної освіти та науки. Розвиток освіти та науки в радянський період. Розвиток географічної освіти та науки в Чернівецькому університеті за часів незалежності України. Історія становлення та розвитку географічної освіти та науки на кафедрі географічного факультету Чернівецького	15	4	4	-	-	7		2				

національного університету												
Тема 2. ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗВО Закон про вищу освіту України: зміст. Анатомо-фізіологічні та психічні особливості студентів. Соціально-психологічна характеристика студентства. Дидактичні, соціально-психологічні та професійні труднощі студентів першого курсу. Соціальний статус студента вищого навчального закладу. Нормативна законодавча база про права та обов'язки студентів.	16	4	4	-	-	8						
Тема 3. ЗНАЙОМСТВО ІЗ СПЕЦІАЛЬНІСТ Ю 014.07. «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ). Характеристика спеціальності 014.07. «Середня освіта (географія). Знайомство із освітньою програмою, навчальним та робочим планами, силабусами та структурою сайту	15	4	4	-	-	7		2	2			

географічного факультету.													
Тема 4 ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ І В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА Рекомендації МОН щодо дотримання принципів академічної добročесності. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича. Правила академічної добročесності.	15	4	4			7							
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ													
Тема 5. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ Сучасні тенденції реформування системи загальної середньої освіти України. Реформування структури та управління зкладами загальної середньої освіти. Сучасні тенденції реформування системи післядипломної	16	4	4	-	-	8							

педагогічної освіти України. Сучасні тенденції реформування підготовки майбутніх учителів географії в закладах вищої освіти України. Трансформаційні процеси в загальній середній освіті у воєнний та післявоєнний періодах.												
Тема 6. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Учительство нової формації: середня та старша школа в системі освіти НУШ, Реалізація принципів та ідей НУШ. Компетентнісний підхід: формуємо конкурентну особистість. икладання предметів природничого циклу в НУШ.	8	2	2	-	-	4						
Тема 7. СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ Виникнення і становлення педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність як професія. Основні компоненти професійно-педагог	8	2	2	-	-	4						

ічної діяльності. Особливості педагогічної діяльності. Види професійної педагогічної діяльності – викладання. Основні функції педагогічної професії. Творчий характер педагогічної діяльності. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності.												
Тема 8. ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ЗАКЛАД ЯК ОСНОВНЕ МІСЦЕ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ Загальноосвітній навчальний заклад як основне місце професійної діяльності вчителя. Основні нормативно-правові документи, які визначають завдання, зміст та організацію навчально-виховного процесу в загальноосвітніх закладах. Завдання загальноосвітніх навчальних закладів. Професійні права та обов'язки педагогів. Права та обов'язки учнів.	15	4	4	-	-	7		2	2			
Тема 9. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ Соціальна значущість	12	2	2	-	-	8		2				

педагогічної культури. Педагогічна культура як частина загальнолюдської культури. Основні складові педагогічної культури. Функції, педагогічна діагностика, конкурентноспроможність.												
Модуль 1-2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	30	30	-		60	120	8	4	-	-	108

5.4 Теми практичних занять
(кожне практичне заняття оцінюється в 3 бали)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Практична робота № 1 Тема: знайомство із історією становлення та розвитку географічної науки на кафедрах географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.	4
2.	Практична робота № 2 Тема: Знайомство із історією Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (екскурсія)	4
3.	Практична робота № 3 Тема: знайомство із студентським самоврядуванням та профспілковою організацією географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.	4
4.	Практична робота № 4 Тема: Особливості дистанційного навчання в Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича. Навчання в MOODLE	4
5.	Практична робота № 5 Тема: Знайомство із нормативними документами Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича що стосуються академічної доброчесності	4
6.	Практична робота № 6. Тема: педагогічні кейси	4

7.	Практична робота № 7. Тема: Вимоги до особистості вчителя географії. Основні види діяльності. Можливості професійного росту педагога в системі освіти. Професійна компетентність, педагогічна майстерність і шляхи оволодіння нею.	4
8.	Практична робота № 8. Тема: Педагогічна етика і такт вчителя. Імідж сучасного вчителя. Педагогічна етика вчителя. Поняття педагогічного такту. Погляди педагогів на педагогічний такт. Сутність педагогічного такту та його основні ознаки. Поради щодо оволодіння педагогічним тактом молодому вчителю. Імідж сучасного вчителя.	2

5.6 Індивідуальні завдання, передбачені індивідуальним планом (на кожне завдання відводиться 2 год та оцінюється в 2 бали.)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Вступ до спеціальності» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

5.7. Самостійна робота студента (на кожне завдання відводиться 2 год та оцінюється в 2 бали. Форма контролю у вигляді тестування)

1. Етапи становлення ідеї університету.
2. Болонський університет як перший університет у Європі.
3. Заснування університетів у XII-XIII столітті в Європі.
4. Перші вищі навчальні заклади на теренах України.
5. Історія створення і розвитку Чернівецького університету.
6. Кредитно-модульна система організації навчання у вищій школі.
7. Анатомо-фізіологічні та психічні особливості студентського віку.
8. Психолого-педагогічна характеристика сучасного студента.
9. Працездатність та умови її збереження.
10. Наукова організація праці студентів.
11. Науково-дослідна робота студентів.
12. Виникнення та становлення педагогічної професії.
13. Болонська Декларація 1999 року і основні цілі Болонського процесу.
14. Мета і ключові особливості Європейської кредитно-трансферної системи.
15. Особливості педагогічної діяльності.
16. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності вчителя географії.
17. Основні функції вчителя географії.
18. Особливості роботи вчителя географії.
19. Професійна компетентність вчителя географії.

20. Вимоги до особистості вчителя географії.
21. Педагогічна культура вчителя.
22. Педагогічний такт вчителя.
23. Педагогічні якості вчителя.
24. Педагогічні здібності вчителя.
25. Педагогічні вміння вчителя.
26. Педагогічна творчість вчителя.
27. Імідж сучасного вчителя.
28. Стилi педагогічного спілкування.
29. Вимоги до педагогічного спілкування.
30. Зовнішні складові іміджу вчителя.
31. Вимоги до зовнішнього вигляду вчителя.
32. Невербальні засоби впливу вчителя.
33. Педагогічна майстерність вчителя.
34. Прийоми професійного самовиховання.
35. Мета і завдання загальноосвітніх навчальних закладів освіти

Зустріч зі стейхолдерами та ментарами

Впрдовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в позааудиторний час відбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів практикуючими вчителями, психологами, соціальними працівниками.

Неформальна освіта

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).

Де здобути: неурядові установи, приватні особи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання.

6. Система контролю та оцінювання

**Таблиця критеріїв оцінювання результатів навчання
з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»**

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінюван ня в системі ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	5 (відмінно) зараховано	Ставиться у випадках, коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати ситуативні завдання, передбачені програмою дисципліни, засвоїв основу та ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.
80-89	B	4 (добре) зараховано	Ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати ситуативні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні практичних завдань.
70-79	C	4 (добре) зараховано	Знання предмету глибокі і повні, перебувають в межах навчальних програм, підручників, навчальних посібників. Студент орієнтується у більшості питань, але не вміє робити певні узагальнення і висновки, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні практичних завдань.
60-69	D	3 (задовільно) зараховано	Знання предмету перебувають в межах навчальних програм, підручників, навчальних посібників. Студент недостатньо орієнтується у більшості питань, що стосуються теоретичних основ науки. Знання предмету не носять системного характеру. Студент здатний проводити аналіз ситуацій і проблем за допомогою викладача
50-59	E	3 (задовільно) зараховано	Ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, допустився грубих помилок у розв'язанні практичного завдання.
35-49	FX	2 (незадовільно)	Ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, не вміє чітко узагальнити опрацьований

		з можливістю повторного складання не зараховано	матеріал, допустився грубих помилок у розв'язанні практичного завдання.
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом Не зараховано	Ставиться студенту, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання, не вміє або неправильно виконує розрахунки за розв'язання практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- есе;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи.

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання:* Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- *Політика щодо академічної доброчесності:* Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- *Політика щодо відвідування:* Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5		МК	T1	T2	T3	МК	40	100
5	5	5	5	5		10	5	5	5	10		

Форми поточного та підсумкового контролю

При вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» рекомендується використовувати такі методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; оцінка за індивідуальне навчальне завдання; іспит.
2. Для контролю і оцінювання практичних робіт: поточне тестування семінарів, практична перевірка і оцінювання практичних завдань, проектна діяльність.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна)

1. Закон України «Про вищу освіту»: станом на 1 лип. 2014 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної майстерності (Вступ до спеціальності); Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
3. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. К.: Радянська школа, 1988. 304 с.
4. Я – студент: навч. посіб. 4-те вид., зі змінами. К.: Київ. унт ім. Б. Грінченка, 2014. - 278 с. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/3852/1/V_O_%20Ogneviuk%20_O_B_%20Zhylytsov_S_O_Karaman_KUBG.pdf – Назва з екрану

7.2. Допоміжна

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: «Академвидав», 2006. 352 с.
2. Волинець К. І. Вступ до спеціальності: початкова освіта. Модуль 2: навч. посіб. Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. 148 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
4. Педагогічна майстерність: підручник. 2-ге вид., доп. і переробл. К.: Вища школа, 2004. 422 с.
5. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 2-е вид. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 136 с.
6. Чубрей О. С. Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.
7. Чубрей О. С. Сучасний стан та перспективи професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. Київ, 2017. Вип. 21, кн. 3, т. 4. Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». С. 550–558.
8. Chubrei O. Concepts and Requirements for the Structural-Functional Model of the Professional Trainings System of Future Geography Teachers. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. № 9 (10). P. 166–171. URL: <http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7596>.
9. Chubrei O. Relationship of Compositions, Criteria and Indicators of Preparation of a Future Geography Teacher to Professional Activities on the Basis of a Competence Approach. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. № 9 (8). P. 1007–1013. URL: <http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/747>.
10. Чубрей О. Професійна підготовка майбутніх вчителів географії в історичній ретроспективі. *Педагогічний дискурс*: зб. наук. праць. Хмельницький, 2019. Вип. 27. С. 72–76.
11. Чубрей О. Рівні підготовленості майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Молодь і ринок*: щомісячн. наук.-пед. журн. Дрогобич, 2019. № 11 (178). С. 120–124.

12. **Чубрей О. С.** Авторська структурно-функціональна модель професійної підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка*: наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 16, т. 1. С. 161–165.
13. **Чубрей О. С.** Авторська технологія підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Інноваційна педагогіка*: наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 18, т. 2. С. 129–132.
14. **Чубрей О. С.** Генезис професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Інноваційна педагогіка*: наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 17, т. 1. С. 176–180.
15. **Чубрей О. С.** Особистісно-розвивальні структурні складники підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності в умовах трансформації освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. праць. Запоріжжя, 2019. № 65, т. 2. С. 155–159.
16. **Чубрей О. С.** Особливості професійної підготовки майбутніх учителів географії в країнах дальнього зарубіжжя. *Молодий вчений*: наук. журн. 2019. № 4 (68). С. 82–85.

8. Інформаційні ресурси

1. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0075-04>.
2. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері загальної середньої освіти. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0072-04>.
3. Проект наказу МОН "Про затвердження ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти". <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1398678346>.
4. Radcliffe Camera. http://en.wikipedia.org/wiki/Radcliffe_Camera.
5. Закон України «Про вищу освіту». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page2>.
6. Закон України «Про загальну середню освіту». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page2>.
7. Bay Area Regional Deformation Network. <http://seismo.berkeley.edu/bard/#info>.
8. В. Бахрушин. Українська Вікіпедія – чи є вона якісним освітнім ресурсом? <http://education-ua.org/ua/articles/265-ukrajinska-vikipediya-chi-e-vona-yakisnim-osvitnim-resursom>.
9. Estimation of growth kinetic parameters in batch fermentation. <http://iitd.vlab.co.in/?sub=63&brch=177&sim=1348&cnt=2823>.
10. <http://chemcollective.org/help/vlabUserGuide>.